

TTK
HERTÜRLÜ KAZI, HAZIRLIK, TESİS, NAKLİYE, İNŞAAT,
İMALAT, MONTAJ, TAMİR VE BAKIM İŞLERİNE AİT
GENEL EMNİYET ŞARTNAMESİ

I- Amaç

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan Yüklenicilerin (Firma) yaptıkları çalışmalarda, işyeri şartları ve ortamının sağlıklı, güvenli olmasını sağlamak, çevreyi korumak, hak ve sorumluluklarını düzenlemek, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) hükümlerinin kararlılıkla uygulanmasını sağlamaktır.

II- Kapsam :

Bu şartname TTK' ya ait sahalarda sözleşme gereği işlerin faaliyetin yürütümü sırasında Yüklenici tarafından uyulması gerekli Genel Emniyet Tedbirlerini kapsar.

Burada belirtilmeyen hususlar için, Maden ve Taş Ocakları ile Açık İşletmelerde Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tedbirleri Hakkındaki Tüzük, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tedbirleri Hakkındaki Tüzük ve TTK İş Güvenliği Yönerge hükümleri ile sözleşme konusu işin yapılması ile ilgili Kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine uyulacaktır.

III- Genel Hususlar

Yüklenici, sözleşme konusu işin yürütümü sırasında, İş Sağlığı ve Güvenliğinin sağlanması için, ilgili Kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine ilave olarak aşağıda yazılı tedbirleri yerine getirecektir.

1. Yeraltına çıplak alev, ateş, silah, yanıcı, yakıcı, patlayıcı madde alkollü içki sokulamaz. Alkollü kimseler iş yerine sokulmazlar.
2. Yüklenici, iş yerinde bir "**Teknik Emniyet Dosyası**" açacak, konuya ilişkin her türlü kayıt, zabit, tutanak, rapor vs. işlemler bu dosyada iş bitimine kadar muhafaza edilecektir.
3. Yüklenici, şantiye binası, ambar, depo ve barakalarını TTK kontrol birimi ve İş Güvenliği Şube Müdürlüğü'nün göstereceği mahalde kuracaktır. Her bina, baraka, ambar ve deponun üzerinde ayrı ayrı olmak üzere Yüklenicinin ismi ve kullanım amacını belirten tabelalar bulunacaktır.
4. Yerüstünde çalışma zorunluluğu bulunduğu hallerde, hava karardıktan sonra çalışma sahasında yeterli ve uygun miktarda aydınlatmayı temin edecektir.
5. Yüklenici yeraltında ilk defa çalıştıracağı işçileri için en az 7 iş günü işyeri intibak eğitimi almasını sağlayacaktır. Yeraltı intibak eğitimi almamış ve yasa ile kısıtlanmış kimseler yeraltında çalıştırılmayacaktır.
6. Yüklenici ehliyet gerektiren sanatlarda çalıştırılacak işçilerin ehliyetlerini işe başlamadan önce TTK kontrol birimine ibraz edecektir.

7. Yüklenici, çalışan bütün yerleri standartlara uygun ikaz levhası, vb gibi araçlar ile donatmak, işaretlemek ve emniyetli bir hale getirmek mecburiyetindedir.
8. Kazı ve hazırlık işlerinin yapılacağı yerlerde, TTK kontrol biriminin ve İş Güvenliği Şube Müdürlüğünün bilgisi dışında kazı yapılmayacaktır. Çalışılan işyerine standartlara uygun çalışma talimatları asılacaktır.
9. Her türlü malzeme ve insan naklinde gerekli emniyet tedbirleri alınacaktır. Malzeme ve insan nakli TTK kontrol biriminin bilgisi ve talimatı doğrultusunda yapılacak protokole uygun olarak gerçekleştirilecektir.
10. Yüklenici, 3 (üç) metreden daha yüksekte çalışma yapan personelinin iskele veya emniyet kemeri kullanılmasını sağlayacaktır.
11. İşletme ile iç içe çalışılması durumlarda, çalışmalar işletme personelinin çalışmalarını tehlikeye düşmeden ve çalışmalar engellenmeden yapılacaktır. Gerekirse TTK kontrol birimi ile mutabakat sağlanarak çalışmalar düzenlenecektir.
12. İşletme ile iç içe çalışmalar yapıldığında, çalışılacak mahal bir gün önceden, kontrol birimine ve İş Güvenliği Şube müdürlüğüne bildirilecek, Yüklenici ve TTK personelinin, çalışma bölgesinde alınan emniyet tedbirlerine uyması karşılıklı olarak sağlanacaktır. Çalışma mahallinin değişmesi halinde, yine aynı şekilde hareket edilecektir.
13. İş yerinde yeterli miktar ve cinsten yangın söndürme teçhizatı hazır bulunacaktır.
14. Yüklenici, işe başlamadan önce TTK' Kontrol birimi ve İş Güvenliği Şube Müdürlüğü ile birlikte, mevcut Kanun, Kararname, Tüzük ve Yönetmeliklere ve Genel Emniyet Şartnamesine ilaveten değişik çalışma şartlarına ilişkin uygun emniyet protokollerini yapacak, gerektiğinde bu protokoller yenilenecektir.

IV- Teknik Eleman Bulundurma

1. Yüklenici, yer altı maden işletmeciliği konusunda tecrübeli bir Maden Mühendisini sözleşme konusu işin başında sürekli Teknik nezaretçi (Şantiye Şefi veya Şantiye sorumlusu) olarak atayacaktır.
2. Yüklenici, işletmede yeterli sayıda Maden Mühendisini Daimi nezaretçi olarak görevlendirecek, her vardiyadan sorumlu en az bir Daimi Nezaretçisi bulunacaktır.
3. Maden mühendisi dışında diğer teknik eleman istihdamı idare ile yapılacak protokolle belirlenecektir.
4. Yüklenici, sözleşme konusu işin başında devamlı bir A sınıfı iş güvenliği uzmanlığı sertifikasına sahip bir Maden Mühendisini İş güvenliği uzmanı olarak atayacaktır.
5. Bu teknik elemanların isim, unvan, görev ve yetkileri çalışmaya başlamadan en az 7 gün önce TTK kontrol birimine bildirecektir.

V- Havalandırma

1. Ocağa verilecek hava miktarı; Çalışanların sayısı, oluşan toz miktarı, patlayıcı madde miktarı, damar gaz içeriği, hava hızı ve makine ekipmanları göz önünde bulundurularak zararlı gazların ve tozların etkisiz hale getirilmesi için gerekli olan hava miktarı hesaplanarak en yüksek değer dikkate alınır.

2. Havasında % 19'dan az oksijen, % 2'den çok metan, % 0.5'ten çok karbondioksit, 50 ppm (%0.005) den çok karbonmonoksit ve diğer tehlikeli gazlar bulunan yerlerde gerekli güvenlik önlemleri alınarak mevcut olan tehlikeyi bertaraf etmek amacıyla önleyici faaliyetler ve kurtarma çalışmaları dışında çalışılmaz. 8 saatlik çalışma için müsaade edilen en yüksek hidrojen sülfür oranı 20 ppm (%0,002) dir.

Oksijen miktarı azalan, yanıcı, parlayıcı ve zararlı diğer gazların karışmasıyla bozulan akımları, diğer çalışma yerlerinden geçmesine meydan verilmeden derhal ve en kısa yoldan veya çok ısınan hava ocak dışına atılır.

Hava akış güzergâhı ilave direnç oluşturmayacak şekilde planlanır ve mevcut açıklıklarda kesit daralmalarına müsaade edilmez.

Hava özelliklerinin bozulmasından, ısınmasından ve oksijen azalmasından kaynaklı olumsuz etkilerden çalışanları korumak için çalışmanın zorunlu olduğu durumlarda çalışma alanı ve zamanı sınırlandırılır.

3. Tali pervaneler İş Sağlığı Güvenliği ve Eğitim Şube Müdürlüğü'nün onayı ile kurulacaktır. Tali pervanelerde hava kısa devre yapmayacak ve pervanenin emdiği hava kurulduğu yerdeki temiz havanın %70'ini geçmeyecektir.

Tüm pervanelerin çalışıp çalışmadığı uzaktan izleme ile MİS tarafından takip edilir.

Tali pervaneler yeraltında kullanımına müsaade edilebilir tip olacak, koruyucu muhafazaları bulunacaktır.

Tali pervaneler durdurulmuş veya bozulmuşsa buralarda bulunan elektrikli ekipmanlar durdurulacak ve elektrikleri kesilecektir.

Tali pervaneler, ocağın elektrikli ekipmanları ile birlikte otomatik elektrik kesme devresine bağlanmayacaktır. Ocağın elektrikli ekipmanlarının elektriği kesildiğinde pervaneler çalışmaya devam edecektir.

Dönüş havası üzerinde kurulacak olan tali pervaneler, %1 metan gazına ayarlı otomatik devre kesiciler vasıtası ile elektrikleri kesilecek şekilde dizayn edileceklerdir.

Pervaneler temiz hava yönünde, rekup girişinden kısa devre yapmayacak uzakta kurulacaktır. Vantüplerin arından olan uzaklığı sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturulacak şekilde belirlenir.

Degaja müsait hazırlık arınları havalandıran tali pervane, gaz degajından sonra da çalışmaya devam etmesi sağlanır. Bu nedenle pervaneler kavşaktan temiz havanın geldiği yönde en az 15 metre mesafeye kurulacaktır.

Vantübün kavşak noktalarında ve dönüşlerde yapışmasını önlemek üzere çelik telli akordiyon tip vantüpler veya benzeri özellikte hava boruları kullanılacaktır. Vantüpler anti statik ve alev yürütmez özellikte olacaktır.

Tali havalandırma sadece ana havalandırma akışı ile bağlantısı bulunan hazırlık ve arama-kurtarma çalışmalarının yapıldığı yerlerde uygulanacaktır.

4. Metan veya diğer tehlikeli gazlar bulunduğu için boşaltılmış ocaklar veya ocak kısımları baraj ile kapatılır. Kapatılmayan tüm baca, taban ve lağımlar sürekli havalandırılır. Kurtarma işleri dışında, Daimi Nezaretçiden talimat alınmadan hiç kimse bu yerlere giremez.

Çalışmanın bittiği yerlerle terk edilmiş katlar, çalışılan yerlerden ve hava yollarından topuk veya gaz sızdırmaz barajlarla ayrılacaktır. Bu gibi yerler nezaretçiler tarafından belirli aralıklarla kontrol edilecektir.

5. Önemli metan birikintileri, tehlike oluşturmayacak biçimde temizlenir.

Ocağın herhangi bir kısmında az miktarda metan birikmiş olsa dahi temizleme işi Daimi Nezaretçi tarafından görevlendirilen ve bu konuda tecrübeli nezaretçiler gözetiminde yapılacaktır.

Metan birikintilerinin temizlenmesi tali pervane vasıtası ile gerçekleştirilecekse; tali pervane kirli havayı basmayacak şekilde temiz hava tarafına, hava dönüş yolundan en az 15 metre uzağa kurulacaktır. Vantüpler veya hava boruları ortamın metan oranı %2'nin altına düşükçe arına doğru ileri uzatılacaktır.

Metan temizleme işlemi, kapalı olan iki baraj veya perde arkasında kalan bir sahada, baraj veya perdelerin açılması için yapılıyorsa; Patlayıcı ortam, boğucu veya zehirli gaz konsantrasyonları dikkatle takip edilerek, tali havalandırma yapılarak baraj açma işleri yürütülür.

Dönüş yollarında kirli havanın temizlenmesi süresince patlayıcı madde kullanılması yasaktır. Dizel, akülü ve elektrikli lokomotifler temiz hava tarafına çekilerek durdurulacaktır. Hava dönüş yolu üzerindeki elektrikli cihazların ve şebekenin elektriği kesilecektir.

Hava dönüş yolu üzerinde bulunan merkezi izleme sistemine bağlı sensörler sürekli takip edilecektir.

6. Az miktarda grizu birikmeleri dahi doğrudan basınçlı hava verilerek temizlenmeyecektir.
7. Metan değerinin %1 ve üzerinde bir değer ölçülmesi halinde ateşleme yapılmaz. Metan değerinin %1,5 ve üzerinde bir değer ölçülmesi halinde elektrikli aletlerin elektriği kesilir. Metan değerinin %2 ve üzerinde bir değer ölçülmesi halinde gaz boşaltma çalışmaları ve tahlisiye çalışmaları haricinde tüm çalışmalar durdurulur ve gaz tahlisiyesi ve kurtarma çalışmaları yapacak görevliler haricinde başka kimse bu alanda ve etkilenebilecek diğer alanlarda bulunmaz.
8. Havalandırma ve Degaj hususunda; Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği, TTK Havalandırma Yönergesi, TTK Degaj Yönergesi hükümlerine uyulacaktır.

VI- Yeraltında Kullanılacak Ekipman

1. Yeraltında kullanılan tüm elektrikli teçhizatlar; Muhtemel Patlayıcı Ortamda Kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemler ile ilgili yönetmeliğe (ATEX) uygun olur.
2. Yüklenici yeraltına ALSz özellik arz etmeyen (fotoğraf makinesi, Film Makinesi vb.) ekipman sokamaz.

VII- Patlayıcı Madde ve Ateşleme

1. Patlayıcı maddelerin depolanmasında, taşınmasında ve kullanılmasında ilgili Tüzük, Yönetmelik ve Yönerge hükümlerine uyulacaktır.
2. Yüklenici, patlayıcı maddelerin kullanımı ve depolanması ile ilgili protokolleri tanzim edecektir. Protokollerde patlayıcı maddelerin cinsi, miktarı, delik paterni ile ilgili bilgiler yer alacaktır.
3. Patlayıcı maddelerin ve ateşleyici malzemelerin depolanması, taşınması ve kullanılması sadece C sınıfı ateşleyici belgesine sahip şahıslar tarafından yapılacaktır. C sınıfı ateşleyici belgeleri işe başlamadan önce TTK kontrol birimine ibraz edilecektir.
4. Delikler mutlaka sulu delinecektir.
5. Lağımlarda; kömürde, kömür damarına dik mesafede 15 m kala ve kömür damarını da dik mesafede 15 m geçene kadar grizu güvenli kapsüle duyarlı dinamit ile sıfır zamanlı (adi) kapsül kullanılacaktır.
6. Grizu güvenli kapsüle duyarlı dinamit ve sıfır (adi) zamanlı kapsüllerin ateşleme işlemi

en az **200 m.** geride bulunan güvenli bir cep ve/veya dirsekten yapılacaktır.

7. Bakanlık tarafından izin verilmiş grizu güvenli olmayan kapsüle duyarlı dinamit ve gecikmeli kapsüllerin ateşleme işlemi en az **300 m.** geride bulunan güvenli bir cep ve/veya dirsekten yapılacaktır.
8. Ateşlemeler yalnızca elektrikli bakır kovanlı U tipi kapsüllerle yapılacaktır.
9. Ateşleme sonrası en az **30 dakika** arına girilmeyecek. Arında önce kavlak kontrolü ve sonra patlamamış kapsül kontrolü yapılacaktır.
10. Patlatma deliklerinde sıkılama çamuru ve su kartuşu kullanılacak. Patlatma sonrasında ise oluşan tozu bastırmak için sulama sistemi uygulanacaktır.
11. Kullanılabilecek maksimum kapsül ve kablo dirençlerinin en az iki katı büyüklüğünde grizu güvenli manyetolar kullanılacak. Bu manyetoların periyodik (her ay) kontrolleri yaptırılarak kayıt altına alınacak ve TTK kontrol birimine ibraz edilecektir.

VIII- Gaz Ölçme ve Kontrolleri

1. Yüklenici teknik elemanları iş yerinde her gün her vardiya en az 2 kez güvenlik denetimi ve gaz ölçümleri yaptıracaktır. Ölçüm sonuçları Noterce onaylı Emniyet defterine kayıt edilecektir.
2. Çalışma arınında her vardiya sesli ve ışıklı alarm veren metan dedektörü bulunacaktır.
3. Yüklenici, vardiya sorumlusu ve nezaretçisinin kullanımı için yeterli sayıda hava hızı, metan, CO, CO₂, ve O₂ ölçme cihazı temin edecektir.
4. Gaz ölçme cihazları sürekli bakımlı, çalışır ve kalibrasyonu yapılmış olacaktır. Yüklenici cihazların bakım ve kalibrasyonu için TTK imkanlarından ücreti mukabili faydalanabilir.
5. Ani metan gazı yükselmelerine karşı, elektrikli cihazların cereyanını otomatik olarak kesecek devre kesme tertibatı bulunacaktır.

IX- Kontrol ve Degaj Sondajları

1. Grizu bulunabilecek veya ani grizu tehlikesi olan yerlerde en az 25 m. boyunda kontrol sondajları yapılacaktır ve 15m'lik topuk mesafesi bırakılarak sondajlar yenilenir.
2. Sondaj esnasında metan geliri varsa, çalışma durdurulacak ve derhal kontrol yetkilisine bildirilecektir. Arında tekrar çalışmalar kontrol yetkilisinin yazılı müsaadesi ile başlatılacaktır.

3. Taşta sürülen galerilerde kontrol sondajı en az bir adet yapılır. Bu galeride yapılan sondajın kömür damarı veya fayı kesmesi durumunda, kömüre veya faya 15 metre mesafede arında dört yönlü yelpaze şeklinde rahatlatma sondajları yapılır. Önceden çalışma yapılmış bölgelerde ve/veya bu bölgelere 50 metre yaklaşıldığında, arından dört tarafa en az 25 metre uzunluğunda kontrol sondajları yapılır. Bu sondajların eski çalışmış bölgeye ulaşması hedeflenir.
4. Arından gaz geliri, sondaj tijlerinin sıkışması, arında çatlak oluşması, arından basınç nedeniyle kırıntı gelmesi, arından veya çevreden kütleme seslerinin duyulması, arında gevşeme ve şişme olması vb. degaj emarelerine dikkat edilecektir.
5. Kömüre yaklaşıldığında ilerleme hızları düşürülecek, lağım arını bekletilip stress boşaltıldıktan sonra ilerleme yapılacaktır.
6. Çalışanlar Oksijenli Ferdi Kurtarıcı Maske (OFK) ile donatılacak, işçiler maskelerini üzerlerinde taşıyacaktır.
7. Başyukarılarda en fazla 10 metre, tabanlarda 20 metre, lağımlarda 30 metre aralıklarla çalışma arınından itibaren hava dönüş yolu üzerinde temiz hava ile birleştiği, yeterli oksijen gelirinin olduğu noktaya kadar tesis edilecektir.
8. Lağım arınındaki işçilerle sürekli haberleşmek için telefon vb. vasıtalar hazır bulundurulacaktır.
9. Acil durumlar için kaçış planı ve vasıtaları hazır bulundurulacaktır.
10. Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği, TTK Degaj Yönergesi hükümlerine uyulacaktır.
11. Çalışanlar degajlar ve diğer tehlikeler ile kaçma kurtulma konusunda eğitilecektir.
12. TTK kontrol birimi, yukarıda belirtilenler dışında çalışma koşullarına ilişkin diğer hususları protokolle tespit edecek, gerektiğinde protokoller yenilenecektir.

X-Kişisel Koruyucu Malzemeler

1. Yüklenici çalışanlarına İSG tüzük gereği kişisel koruyucu malzeme temin edecek ve kullanılmasını sağlayacaktır. Kişisel Koruyucu Donanım (KKD)Yönetmeliği ve KKD lerin işyerinde kullanılması hakkında Yönetmelik hükümlerine uyacaktır.
2. Yüklenici işçilerini yaptığı işe uygun iş kıyafeti ile çalıştıracaktır. Kıyafetler TTK, çalışanlarından ayrılacak ve üzerinde Yüklenicinin isim ve amblemi olacaktır. Koruyucu giyim malzemesi olmayan ve kullanmayan işçiler tespit edildiğinde Yüklenici sorumlu tutulacaktır.
3. Koruyucu malzemelerin kullanılmaması nedeniyle meydana gelebilecek iş kazası veya meslek hastalığı nedeni ile üçüncü kişiler veya SSK tarafından TTK aleyhine girişilebilecek her türlü takip ve davalar TTK tarafından müteahhide rücu edilecektir.

4. Yüklenici acil durumlarda kullanılmak üzere yeraltına giren her işçisi için Oksijen maskesi (OFK) veya CO maskesi (FFK) temin edecek ve çalışanlar bu maskeleri üzerlerinde taşıyacaktır .
5. Yüklenici Tarafından Çalışan İşçisine Temin Edilecek Koruyucu Malzemeler
 - *Baret* : Plastik baret TS EN 397 sayılı Türk Standartları Enstitüsünde belirtilen şartlara uygun sarı renkli olacaktır.
 - *Emniyet ayakkabısı* (Emniyetli Çizme) : TS EN ISO 20345'e uygun uzun yada kısa konçlu çizme, burnunda standartlara uygun çelik koruyucu olacaktır.
 - *İş elbisesi* : TS EN ISO 13688 Yüklenici iş elbisesi üzerine kendi arma veya amblemini muntazam şekilde uygun yerlere yazdıracak, yapıştırarak ve diktirecektir.
 - *Koruyucu eldiven* : TS EN 420(Genel)- TS EN 388(Mekanik Risklere Karşı Koruyucu Eldiven) TS EN 407(Isıl Risklere Karşı Eldiven) Isıya dayanıklı eldiven veya lastik eldiven vb. gibi yapılan işe uygun niteliklere haiz olacaktır.
 - *Toz maskesi*: TS EN 149 PPF1 standardında, 5 mikrona kadar ince tozları tutabilecek kapasitede olacaktır.
 - *Emniyet gözlüğü* : EN 166 veya TS 5560 EN 166 Toz ve çapak gözlüğü gibi yapılacak işe uygun nitelikte olacaktır.
 - *Yağmurluk* : TS EN 343 Yağmur geçirmeyecek suya dayanıklı malzemeden imal edilmiş olacaktır
 - *Emniyet kemeri* : TS EN 353, 358 Standartlarına uygun olacak.
 - *Ferdi Kurtarıcı Maske* : Gaz maskesi (OFK veya COFK) vb maskeler TTK standartlarına uygun olacaktır (TS EN 143)
 - *Kulaklık* : TS EN 352-1, 352-3 standartlarına uygun olacaktır.

XI - Çalışma Şekli Ve Koşulları

1. Çalışma günleri: Haftada 6 gündür. TTK Pazar günü ve dini bayramlarda çalışma yapıp yapılmayacağına 3 gün önceden Yüklenici' ye yazılı olarak bildirecektir.
2. Çalışma saatleri: 3 vardiya üzerinden 24 saat çalışma yapılacaktır. Yüklenici çalışma saatlerinde ve vardiyalarda TTK kontrol birimi ile mutabakat sağlayarak çalışma saatlerini düzenleyecektir.
3. Yüklenici her vardiyada işin başında TTK elemanları ile temas edebilecek bir nezaretçiyi bulunduracaktır.
4. Özel çalışma gerektiren işlerde iş saatleri TTK ile yapılacak protokolle tespit edilecektir.
5. İşçinin çalıştığı süreyle ilgili olarak 4857 sayılı İş Kanunu ve Yönetmelik hükümleri uygulanacaktır.

XII- Haberleşme ve Sinyalizasyon

1. Yüklenici yeraltında Gurup 1 gazlı ortamlarda çalışmaya uygun haberleşme vasıtaları kullanacaktır.
2. Yüklenici TTK, haberleşme araçlarından yararlanacak ve araçların kullanılması ile ilgili Kurum talimatlarına uyacaktır.

XIII - İş Kazası ve Zarardan Sorumluluk

1. Yüklenici sözleşme gereği işi, işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatına uygun olarak yapmak zorundadır. Bunları yerine getirmemesinden dolayı meydana gelebilecek bir iş kazasından dolayı iş kazasına uğrayan kurum personeli ve diğer kişilerin haklarından tamamen sorumlu olacaktır. Bundan dolayı TTK'ya ve üçüncü şahıslara verdiği zararları tazmin edecektir. TTK'nın her türlü hakları saklı kalacaktır.
2. Yüklenici faaliyeti esnasında meydana gelebilecek iş kazalarını yasa gereği süresi içinde ilgili yerlere (ETKB, ETKB Maden ve Petrol İşleri Genel Md, ÇSGB Bölge Md, SSK ve Emniyet ve C. Savcılığı'na) bildirecek ve TTK Genel Müdürlüğüne bilgi verecektir.
3. Yüklenici faaliyetleri esnasında meydana gelebilecek zararlardan sorumlu olacak zarar ve hasarı tazmin edecektir.
4. Yüklenici görevi yerine getirilmesi esnasında gerek ihmal, dikkatsizlik, tedbirsizlik gerekse ehliyetsiz işçi çalıştırmaktan dolayı meydana gelebilecek tüm zarar ve hasarları karşılayacaktır.
5. Yüklenici aylık kaza istatistiklerini yaparak İş Güvenliği Şube Müdürlüğüne bildirecektir.
6. Yüklenici, yangın, gaz basması vb olağanüstü şartlarda TTK tahlisiye hizmetlerinden ve imkanlarından yararlanmak için ayrıca bir protokol yapacaktır. Yüklenici başta teknik elemanları olmak üzere en az 12 kişinin tahlisiyeci olarak yetiştirilmesini sağlayacaktır.

XIV- Kontrol ve Denetimler

1. T.T.K veya görevlendireceği yetkili temsilcileri, Yüklenicinin çalışmalarını, projesini Yasa, Tüzük, ve Yönetmelikler, ile Yönergelere uygun çalışılıp çalışılmadığını kontrol etmeye yetkilidir.
2. Belirtilen faaliyetlerin T.T.K'nın kontrolü altında yürütülmüş olması, Yüklenicinin üslenmiş olduğu işi bütünüyle Sözleşme ve Projelerine, teknik kurallarına uygun olarak yapmak hususundaki yükümlülüklerini ve bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.
3. Yüklenici, işi sözleşme ve eklerindeki hükümlere aykırı olmamak şartıyla T.T.K' nın vereceği talimatlara göre yapmak, T.T.K' ya her türlü bilgiyi vermekle ve işin her safhasında her türlü kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

4. Yüklenici isteklerini T.T.K' ya yazı ile, aynı şekilde T.T.K' da istek ve talimatlarını Yükleniciye yazı ile bildirir. Söz üzerine yapılmış işler ve işlemler hakkında taraflar herhangi bir hak iddiasında bulunamazlar.
5. Kontrol ve denetimler sırasında iş güvenliği önlemlerinin yerine getirilmemesi nedeni meydana gelecek gecikmeler süre uzatılmasına gerekçe gösterilemez.

XV- İş Sağlığı

- 1- Yüklenici çalıştıracığı işçilerine sağlık raporu aldıracak ve bu raporlar işçi listeleriyle birlikte işe başlamadan önce ibraz edilecektir. Ayrıca çalıştırdığı işçi sayısının 50 kişiyi geçmesi durumunda işyeri hekimi sözleşmesini ibraz edecek veya TTK sağlık hizmetlerinden yararlanmak için ek bir protokol yapacaktır.
- 2- Lağım deliklerinin sulu delmesi sağlanacak, posta yükleme vb işlerde toz bastırıcı önlemler alınacaktır.
- 3- Çalışanlar toz ve gürültüye karşı korunacak, Kanun ve Yönetmelik hükümleri titizlikle uygulanacaktır.

XVI- Diğer Hususlar

- 1- Yüklenici, çalıştırdığı işçilerle ilgili olarak tüm iş yasası ve iş güvenliği mevzuatı hükümlerine ve burada belirtilen hususlara uymak zorundadır. Söz konusu mevzuata uyulmamasından doğacak her türlü sorumluluk Yükleniciye aittir.
- 2- Yüklenici iş yerinde “**İşçi Kayıt Dosyası**” açacak her işçinin kimliği, günlük mesaisi, çalışma yeri, hastalık vb şahsi durumları bu dosyada iş bitimine kadar muhafaza edilecektir.
- 3- Yüklenici tarafından sağlık, güvenlik, ücret gibi işçilerin çalışma şartları ile ilgili hususları belirten afiş ve ilanlar işyeri ve eklentilerinde işçiler tarafından kolayca görülebilecek yerlerde işe fiilen başlama tarihinden itibaren 15 gün içinde ilan tahtalarına asılmak suretiyle duyurulacaktır.
- 4- Yüklenici yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine uygun olarak işe başlattığı her türlü personelin işe giriş tarihini, adı ve soyadını, ücretini ve ücretin ödeneceği tarihi gösteren kendisi veya vekili tarafından imzalanmış usulüne uygun bir karneyi personeline vermek ve değişiklikleri zamanında işlemek zorundadır. Ayrıca Yüklenici işçi çalıştırmaya başlayacağı tarihten önce “**İşyeri Bildirgesini**” ve çalıştıracığı personele ait “**İşçi Listesini**” TTK ‘ya vermekle yükümlüdür.
- 5- Yüklenici işyerinde fiilen sigortalı işçi çalıştırmaya başlamadan önce çalıştıracığı işçilerin “**İşyeri Giriş Bildirgelerini**” SSK ‘ya vererek bunun verildiğine dair belge ile işyeri giriş bildirgelerinin tasdikli örneğini sipariş mektubu kendisine ibraz edildiği andan itibaren 7 takvim günü içinde ibraza zorunludur. Bu belgeler gelmeden yer teslimi yapılmaz ve işe başlatılmaz. Yer teslimi yapıldıktan sonra bir hafta içinde ÇSGB Bölge Çalışma Müdürlüğü’den Sosyal Güvenlik Numarası almak ve TTK ‘ya ibraz etmek zorundadır.
- 6- Yüklenici personelin işe geliş, gidişini, iaşesini sağlamak üzere gereken bütün tedbirleri almak zorundadır. Yüklenici’nin iş verdiği taşeronlardan gündelikçi,

haftalıkçı veya aylıkçı olarak iş yerinde çalıştırılan işçi ve tüm personel Yüklenici elemanı hükmündedir. Bunların ücretlerinin ödenmesinden de doğrudan Yüklenici sorumludur, Yüklenici bunların ücreti hakkında aynen kendi elemanları gibi yukarıda belirtildiği gibi işlem yapmak zorundadır.

- 7- Yüklenici T.T.K adına yapacağı işlerde dahil olmak üzere ilgili Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve Mevzuat Hükümlerine uygun hazırlık ve işletme faaliyetlerini sürdürmemesi, sözleşmeye esas çalışma ve ruhsat sahası dışında üretim faaliyetlerinde bulunması, yada kusurlu hareket etmesi neticesinde doğacak cezalardan T.T.K nın ve üçüncü kişilerin maruz kalacağı tüm zararlardan Yüklenici sorumlu olacaktır.
- 8- Yüklenici işin verilmiş tarihinden itibaren sürdürdüğü faaliyetleri sırasında T.T.K ve diğer özel ve kamuya ait taşınır veya taşınmazlara müdahale, tecavüz v.b suretle zarar vermesi halinde veya Yüklenici' e ait vasıta ve personelin maruz kaldığı ve sebep olduğu iş kazalarından doğacak her türlü idari, mali ve cezai mesuliyetler Yüklenici' e ait olacaktır. Ayrıca tüm faaliyetler sırasında Yüklenici' in üçüncü kişilere ve çevreye vereceği maddi, manevi ve bedensel zararlardan Yüklenici sorumlu tutulacaktır, bu nedenlerle T.T.K nın ödemek zorunda kalabileceği tazminat miktarı Yüklenici tarafından 30 gün içinde T.T.K ya ödenecektir. Gecikme halinde T.T.K sözleşmeyi fesih etme hakkına sahip olacaktır.
- 9- Yüklenici TTK sahasında çalıştırdığı araçlarının ön ve arka camlarına veya yan kapı üstlerine Yüklenici adını açıkça belirten logo, amblem veya yazı yazacak veya takacaktır.
- 10- Yüklenici işyerinde çalıştıracığı makine ekipman ve araçların Tüzük ve kurallara uygun olmasından, bakım ve onarımından sorumludur. Operatörlerini ehliyetli ve iş tecrübesi olan kimselerden seçmek zorundadır. İş makinelerini kullanacak işçilerin kullanım, bakım ve onarım yapabilecek ehliyetinde olacaktır.
- 11- Yüklenicinin çalıştırdığı işçilerinin her türlü mali ve hukuki sorumluluğu Yükleniciye aittir. Çalışan kişilerin üçüncü şahıslarla olan ilişkilerinden doğan her türlü mali, cezai ve hukuki sorumluluk Yükleniciye ait olacaktır.
- 12- Yüklenici işçileri iş yeri disiplinine, TTK iş yeri talimat ve emirlerine diğer personel gibi uymak zorundadır.
- 13- Yüklenici veya vekili TTK' nın kontrolle görevli yetkili elemanlarına istenilen açıklamaları yapmak ve bilgileri vermekle yükümlüdür.
- 14- Yüklenici işin tamamını veya bir kısmını TTK' nın onayı olmadan başkasına devredemez.
- 15- Yüklenici kurum tarafından tesise asılan çalışma ve çalıştırma talimatlarını aynen uygulayacaktır. Talimatlarda yapılacak değişiklikler Yükleniciye bildirilecek ve Yüklenici bu talimatları teknik eleman ve nezaretçilerine bildirerek uygulanmasını sağlayacaktır.
- 16- Yüklenici her ay çalıştırdığı işçilerin bordrolarını TTK' ya verecek ve işçilerin her ay sigorta primlerinin SSK mevzuatına göre aylık olarak ödendiğine dair ödeme makbuzunun aslını getirecektir. Ayrıca Yüklenici vardiyalık puantajını TTK' ya

vermesi gerekmektedir. Günlük puantaj ile bordro miktarlarının uyuşmaması, bordro yevmiye sayıları tutmadığı taktirde hak ediş ödemesi yapılmayacaktır.

17- Yüklenici demesi gereken yasal zamanlarda 4 aylık dönem bordrosu, gelir vergisi stopajı ödendi makbuzu, KDV ile ilgili tahakkuk fişi ile ödendi makbuzunun tasdikli örneğini ibraz edecektir.

18- Yüklenici alışanları, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek, onların karşı karşıya buldukları mesleki riskleri ve bunlara karşı alınması gerekli tedbirler konusunda İSG eğitim programları hazırlamak, eğitimler düzenlemek, çalışanların bu programa katılmasını sağlamak verilecek eğitimler için uygun yer, araç, gereç temin edecek, alışanların İř Sağlığı ve Güvenliği Eđitimleri Usul ve Esasları hakkındaki Yönetmelik hükümlerin yerine getirecektir.